

Projecte de recuperació i transformació de taronja amarga de carrer a la ciutat de Barcelona

EDICIÓ 2024 – BALANÇ DE LES ACCIONS

Ajuntament de
Barcelona

Parcs i Jardins

Estratègia
d'Alimentació Sostenible
Barcelona
2030

CSB Consorci Sanitari
de Barcelona

Agència
de Salut Pública

espigoladors

#BarcelonaEspigola

L'objectiu del projecte **#BarcelonaEspigola – La Marga** és **promoure l'aprofitament dels aliments, amb iniciatives d'economia circular i verda** que fomenten la participació ciutadana: que les taronges amargues de la ciutat **deixin de ser residus per donar-los una segona vida.**

Desenvolupem aquesta iniciativa als districtes de **Sant Andreu, Sant Martí, Ciutat Vella, Gràcia, Les Corts i l'Eixample**: les recollim amb les entitats i el veïnat, i les convertim en melmelada de taronja amarga, La Marga.

La iniciativa, que ja fa quatre anys que funciona, es va **iniciar el 2021 amb una prova pilot al Districte de Sant Andreu**. Des de llavors, **l'Ajuntament de Barcelona, amb l'impuls de Parcs i Jardins**, l'ha fet créixer a altres districtes de la ciutat de la mà de la Fundació Espigoladors i l'empresa d'inserció laboral es imperfect.

Més enllà de les espigolades, el projecte també inclou una **sèrie de tallers destinats tant a les entitats que participen en l'espigolada, com a centres educatius o altres col·lectius** que s'acorden a cada districte, i en els que es proposa un **debat sobre la problemàtica del malbaratament alimentari**, es comparteixen les iniciatives d'aprofitament, bones pràctiques de consum i reflexions al voltant del dret a una alimentació saludable i sostenible.

Barcelona Espigola s'emmarca en **l'eix 3 del Pla Natura, en l'Estratègia d'Agricultura 2030 i en l'Estratègia de l'Alimentació Sostenible 2030.**

La Marga

Les taronges recollides, prèviament analitzades per l'Agència de Salut Pública, es transformen en melmelada de taronja amarga a l'obrador social es im-perfect.

Una melmelada batejada a Sant Andreu amb el nom de La Marga, que posteriorment es distribueix a entitats socials dels districtes que atenen persones que pateixen situacions de pobresa alimentària o altres situacions d'exclusió o vulnerabilitat social.

La Marga també s'ha convertit en un "obsequi Km0" en actes i esdeveniments ciutadans, o bé per donar a conèixer aquesta iniciativa innovadora en jornades i congressos amb visitants d'altres ciutats o països.

Alimentació i sostenibilitat

DOS EIXOS IMPRESCINDIBLES EN EL CONTEXT ACTUAL

Marc polític internacional

- L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

- FAO: Dia Internacional per la Conscienciació sobre les PMA (29 setembre)
- 7è Fòrum Global del Pacte de Política Alimentària Urbana de Milà (Barcelona, 2021)

Marc polític europeu

- Estratègia "De la granja a la taula" (EU Green Deal)

Marc polític espanyol

- Projecte de Ley contra el Desperdicio Alimentario (2024)

Alimentació i sostenibilitat

DOS EIXOS IMPRESCINDIBLES EN EL CONTEXT ACTUAL

Marc polític català

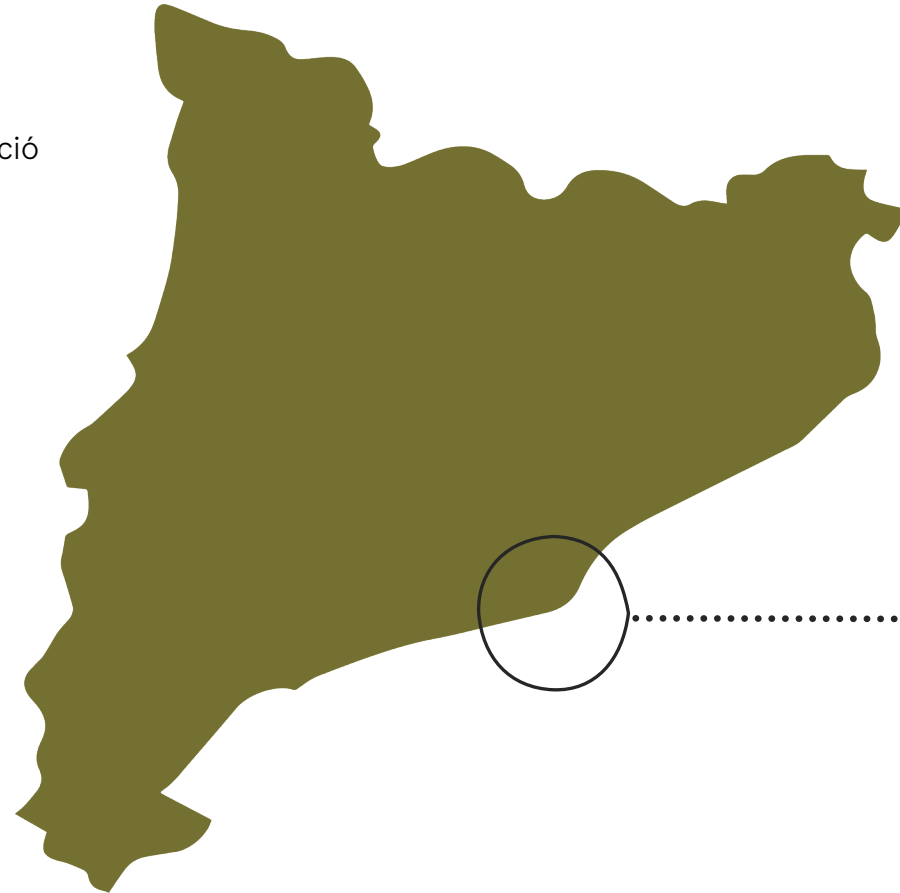
- Llei 3/2020, de l'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris

De manera pionera a tot el món, s'inclou la regulació de l'espigolament

- Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya (PEAC) 2021-2026:

Posa en valor la necessitat d'articular un model alimentari sostenible i transformador, mitigador de l'emergència climàtica i basat en la bioeconomia circular.

Marc polític municipal

Posteriorment al nomenament de Barcelona com a Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible, es va aprovar [l'Estratègia d'Alimentació Sostenible 2030](#), que, entre d'altres, impulsa les economies locals circulars i sostenibles.

- Nou òrgan de participació: Acord de Ciutat per a l'EASSB2030

Estratègia d'Agricultura Urbana

Una de les accions que contempla és augmentar la presència de plantes comestibles en la infraestructura verda de la ciutat. També, en el marc de [l'Estratègia d'Agricultura Urbana](#) s'ha fet un estudi jurídic per analitzar com abordar algunes barreres de normativa municipal per a poder aprofitar els recursos agroramaders urbans.

Desenvolupament i accions realitzades

1 Espigolada amb voluntariat a sis districtes: Ciutat Vella, Gràcia, Les Corts, Sant Andreu, Sant Martí i Eixample

2 Transformació en mermelada

3 Tallers de sensibilització sobre l'espigolament i sobre pèrdues i malbaratament alimentari per a col·lectius diversos

4 Distribució de La Marga a entitats socials dels districtes per fomentar el dret a una alimentació saludable i sostenible

Espigolada al districte de Ciutat Vella

110

voluntaris/es
participants

950 kg

de taronja amarga
recollida

52 arbres
espigolats

9 entitats del districte de Ciutat Vella: Institut Escola Elisabets, Diàlegs de Dona, Jardí del Pop, La Sardineta, Klimàtiques en Acció (Ca la Dona), Kalipi, Kudyapi, Àgape, Club IPI

*... al Pati de la Casa de la Misericòrdia
i als Jardins de Rubió i Lluch*

La Marga de Ciutat Vella

3.000

unitats de mermelada elaborada...

...i repartida a entitats socials i veïns i veïnes del districte:

Fundació Roure, Associació Gabella Ciutat Vella, Diàlegs de Dona, Club IPI, Institut Escola Elisabets, Kalipi, Kudyapi, Àgape, La Sardineta, Església evangèlica de la Barceloneta i voluntariat participant

Tallers al districte de Ciutat Vella

4 entitats

Institut Escola Elisabets, Diàlegs de
Dona, Club IPI i TEB Barcelona

81

persones
participants

Alumna de 4t d'ESO del
IE Elisabets participant al quiz
#elmenjarnoesllença

Espigolada al districte de Gràcia

76
voluntaris/es
participants

1.440 kg
de taronja amarga
recollida

5 entitats del districte de Gràcia:
Lluïsos de Gràcia, Fundació Banc de
Recursos, Hort de la Lola, Rebot
solidari de Gràcia (Gràcia Participa),
Arapdis

128 arbres
espigolats
*... als carrers de
la Vila de Gràcia*

La Marga de Gràcia

3.000

unitats de mermelada elaborada...

...i repartida a entitats socials i veïns i veïnes del districte:

Rebot Solidari de Gràcia,
voluntariat participant

Tallers al districte de Gràcia

4 entitats

Casals de gent gran de Montmany,
i Penitents, mercat de Lesseps,
Treballadores del districte de Gràcia

60

persones
participants

Membres del Casal de la Gent Gran de
Montmany participant activament al taller

Espigolada al districte de les Corts

62

voluntaris/es
participants

165 kg

de taronja amarga
recollida

4 entitats del districte de les Corts:
Escola Moragas, Escola Paideia, Centre
Ocupacioanl de les Corts, Taller
Ocupacional Ariadna

15 arbres
espigolats

... *al claustre del
Monestir de Pedralbes*

La Marga de les Corts

1.200

unitats de mermelada elaborada...

...i repartida a entitats socials i veïns i veïnes del districte:

Escola Paideia, Centre Ocupacional les Corts, Escola Esclat, Escola Jeroni de Moragas, Taller Ocupacional Ariadna, Centres educatius de primària públics (per definir)

Tallers al districte de les Corts

4 entitats

Taller Ocupacional Ariadna, Centre
Ocupacional les Corts, escola Paideia,
escola Moragas.

90

persones
participants

Espigolada al districte de Sant Andreu

240

voluntaris/es
participants

1800 kg

de taronja amarga
recollida

150 arbres
espigolats

*... als carrers del centre
de Sant Andreu*

4 entitats del districte de Sant Andreu:
Institut Martí Pous, Institut La Sagrera,
FEMAREC, Cuina Comunitària La Sagrera

La Marga de Sant Andreu

3.000

unitats de mermelada elaborada...

...i repartida a entitats socials i veïns i veïnes del districte:

Institut Martí i Pous, Institut Sagrera, Agrupació Escolta Jaume I, Casals de gent gran del districte, Treballadors/es del districte, voluntariat participant

Tallers al districte de Sant Andreu

Institut
Martí Pous

100
alumnes
participants

Taller realitzat amb el Grup de Delegats
Verds de l'Institut Martí Pous

Espigolada al districte de Sant Martí

50

voluntaris/es
participants

700 kg

de taronja amarga
recollida

3 entitats socials: Vocalia de gossos
de Sant Martí, Casal de Barri la
Verneda, Can Planas

26 arbres
espigolats

*... a la plaça d'Ignasi Juliol i al pati de
l'Església de Sant Martí de Provençals*

La Marga de Sant Martí

1.200

unitats de mermelada elaborada...

...i repartida a entitats socials i veïns i veïnes del districte:

Casal de Barri la Verneda, Església de Sant Martí, Menjador Solidari Gregal, Ca l'Isidret, Coordinadora Vern, voluntariat participant

Tallers al districte de Sant Martí

Casal de barri
de la Verneda

32

persones
participants

Participants del taller jugant al
joc de la vida de la patata

Espigolada al districte de l'Eixample

60
voluntaris/es
participants

320 kg
de taronja amarga
recollida

3 entitats socials: Escola Fàsia,
Centre ocupacional Paideia, Cae
Bernadette (Fundació Hospitalitat).

44 arbres
espigolats
... al Passatge Mercader i al Passatge
Domingo

La Marga de l'Eixample

1.000

unitats de mermelada elaborada...

...i repartida a entitats socials i veïns i veïnes del districte:

Escola Fàsia, CAE Bernadette, CO Paideia, Cuina Comunitària Sant Antoni, Entitats participants a la Taula de Persones amb Discapacitat, Xarxa Xesca, Espai 210, Ateneu Sagrada Família, Casal Transformadors, Espai entitats Anna Alabart, Espai Aragó 317, Treballadores municipals del districte i OAC

Tallers al districte de l'Eixample

2 entitats

Centre Ocupacional Paideia i Escola Fàsia

92

persones
participants

Participants del taller reflexionant
sobre #BarcelonaEspigola

#BarcelonaEspigola: apropant la ciutadania a la cultura de l'aprofitament alimentari

BALANÇ GLOBAL ESPIGOLADES

598

voluntaris/es
participants en les
espigolades

415

arbres espigolats

29

entitats socials i
col·lectius veïnals
implicats

5.375 kg

taronja recuperada

100% natural

Producte artesanal, sense additius ni al·lèrgens i d'alta qualitat.

100% sostenible

Lluita per l'aprofitament alimentari i fomenta un model d'economia circular.

La Marga: sostenibilitat ambiental i justícia social en 160 g

12.400

unitats de marmelada elaborada i repartida a entitats socials (160 g)

100% social

Genera oportunitats laborals a col·lectius en situació de vulnerabilitat i fomenta el dret a una alimentació saludable i sostenible.

Impacte tallers de sensibilització de taronja amarga

16 entitats

En 6 districtes de la ciutat de Barcelona

455

persones participants

El·ls tallers han superat barreres idiomàtiques i han brindat un espai per compartir coneixements culturals al voltant de la cuina.

Lliurament de La Marga a la ciutadania

Any rere any, hem pogut diversificar cada vegada més els col·lectius que reben La Marga i aconseguir que la iniciativa #BarcelonaEspigola tingui més impacte i pugui arribar a moltes més entitats veïnals i col·lectius que pateixen situacions de vulnerabilitat.

12.400

unitats de La Marga repartides als districtes

37

Equipaments, centres educatius o entitats (algunes de segon ordre) que són beneficiàries de la donació. També, s'han compartit amb treballadores dels districtes, assistents a actes institucionals, jornades, congressos, etc.

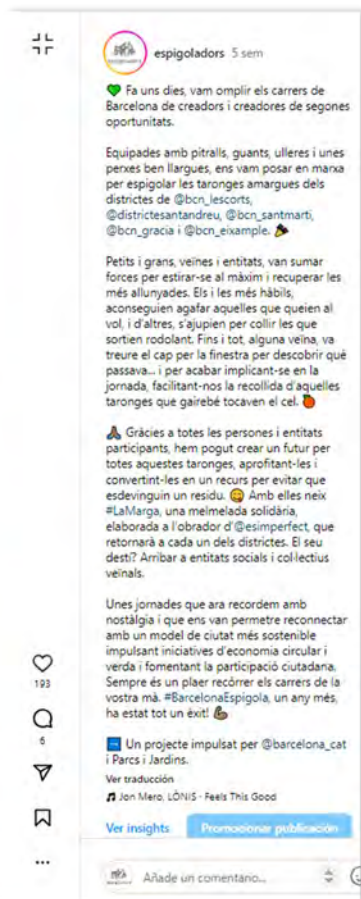
1.000

unitats de La Marga per la difusió del projecte: com a obsequi institucional en jornades i actes diversos, visites, etc.

Presència a les Xarxes Socials

#BarcelonaEspigola 2024

bcn_eixample 6 sem • Seguir

L'Exemple se suma a la iniciativa #BarcelonaEspigola!

Gràcies a una cinquantena de persones voluntàries de l'Escolafasia, el @co.paideia i el #CAEBernadette (@f_hospitalitat) hem recuperat 320 quilos de taronges amargues als passatges de Mercader i Domingo, al barri de la #DretaEixample.

Amb les taronges recollides, prèviament analitzades per l'Agència de Salut Pública, s'elaborarà 'La Marga', una melmelada solidària i 100% natural!

El projecte, impulsat per Parcs i Jardins i la Fundació @espigoladors, té l'objectiu de promoure l'aprofitament alimentari.

Editado - Ver traducción

303 Me gusta

Para ti

cida_torres 6 sem
Muito legal 🍊
Responder Ver traducción

Añade un comentario...

Districte de Ciutat Vella
@Bcn_CiutatVella

🍊 L'espigolada de #CiutatVella recull fins a 950 kg de taronges amargues!

👥 Més d'un centenar de participants entre veïnat i entitats dels barris s'han sumat a la iniciativa solidària #BarcelonaEspigola.

Més informació:
📄 via.bcn/ABR50QyHyG

4:25 p. m. · 11 de febr. de 2024 · 96 Visualitzacions

Districte de les Corts
2 de febrero · 🌐

🍊 Avui, el @mpedralbesbcn ha acollit l'espigolada de taronges amargues de #lescorts

👥 Una seixantena de membres del @taller_arianda @c.o.lescorts i les escoles @escolapaideia i @jeronidemoragas hi han participat!

🌱 És una iniciativa del programa "Mans al verd", i en el procés hi col·laboren Parcs i Jardins, l'Agència de Salut Pública de Barcelona, la Fundació Espigoladors i diverses entitats socials.

🍊 Promou l'aprofitament alimentari i, de les taronges, se'n fa melmelada.

Les taronges recollides, prèviament analitzades per l'Agència de Salut Pública, seran processades i transformades en melmelada a l'obraor social es im-perfect@

#espigolada @barcelona_cat @espigoladors

bcn_santmarti 6 sem • Siguiendo

🍊 Sant Martí recupera 700 quilograms de taronja amarga dels arbres del nucli antic de Sant Martí de Provençals.

Dissabte passat mig centenar de persones voluntàries van participar en una edició d'èxit del Sant Martí Espigola per promoure l'aprofitament alimentari.

Properament, les taronges tornaran al districte però en forma de melmelada "La Marga" que es repartirà a entitats socials que atenen persones en situació de pobresa alimentària o risc d'exclusió social.

A nivell de ciutat la iniciativa ha recuperat 5.375 quilograms de taronja amarga.

#SantMartí #SantMartíEspigola #BarcelonaEspigola

Ver traducción

198 Me gusta

Para ti

merce_fins 5 sem
Molt bona iniciativa!!!! 🍊🍊🍊🍊🍊

www.barcelona.cat Cerca a barcelona.cat... Català

Alerta per sequera: Activat el protocol de sequera en fase d'excepcionalitat.

Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge

QUI SOM | QUE FEM I PER QUE | AMB QUI HO FEM | SERVEIS | TRÀMITS | EQUIPAMENTS | ACTUALITAT | CONTACTE

#BarcelonaEspigola - La Marga

La ciutat de Barcelona disposa de més de **3.300 tarongers**, que representen aproximadament un 1,5% dels 202.000 arbres que poblen la ciutat. El districte amb més tarongers de taronja amarga és Sant Andreu, amb un 35% del total de la ciutat.

#BarcelonaEspigola és un projecte per donar una segona vida a les taronges amargues i convertir-les en melmelada. L'Ajuntament de Barcelona, després de l'èxit de la prova pilot iniciada al Districte de Sant Andreu el 2021, es va plantejar ampliar la iniciativa a altres districtes de la ciutat. Parcs i Jardins ha impulsat el projecte amb els districtes, i el gestiona la **Fundació Espigoladors**, entitat dedicada a fomentar l'aprofitament alimentari i el dret a l'alimentació.

Aquesta iniciativa s'emmarca en l'eix 3 del **Pla Natura**: amb i per la ciutadania i en l'**Estratègia de l'Alimentació Sostenible 2030**. Parcs i Jardins contribueix en fer una ciutat més saludable des que no s'apliquen productes fitosanitaris als arbres i al sòl. L'Agència de Salut Pública de Barcelona és l'encarregada d'analitzar tant les taronges en cru com la melmelada per assegurar la qualitat del producte final.

Amb #BarcelonaEspigola contribuïm a aquelles iniciatives d'economia circular i verda que fomenten la participació ciutadana amb l'objectiu d'avançar cap a una ciutat més sana, justa i sostenible.

Campanya 2024

Juntes, construïm ciutats comestibles i sostenibles!

espigoladors.cat

espigoladors@espigoladors.com